

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 11 czerwca 2021 r.

sprawy **Ł. D.**

skazanego za czyn z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 15 listopada 2019 r., sygn. akt II AKa (...)

utrzymującego w mocy

wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 29 maja 2019 r., sygn. akt V K (...)

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego Ł.D. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 maja 2019 r., sygn. akt V K (...), Sąd Okręgowy w K. uniewinnił oskarżonego Ł. D. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 k.k., natomiast uznał go za winnego występkowi z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., polegającego na tym, że w okresie od czerwca 2014 r. do 7 marca 2016 r. w D., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru

oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, wbrew przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii uczestniczył w obrocie znacznymi ilościami środka odurzającego w postaci marihuany w ten sposób, że po uprzednim zakupie wskazanego środka od nieustalonej osoby sprzedawał go B.K. w łącznej ilości nie niższej niż 3.150 gramów w cenie wynoszącej 24 zł za 1 gram narkotyku, tj. za łączną kwotę nie niższą niż 75.600 zł celem dalszej odsprzedaży. Za ww. przestępstwo Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu karę 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie oraz karę grzywny w wysokości 200 stawek po 20 zł każda stawka. Nadto, Sąd Okręgowy orzekł wobec oskarżonego przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa w kwocie 75.600 zł oraz nawiązkę na rzecz Stowarzyszenia „M.” w W. w wysokości 600 zł.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego i prokuratora Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 15 listopada 2019 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od wskazanego wyżej wyroku Sądu odwoławczego wniosła obrońca skazanego, która zaskarżyła orzeczenie w całości, na jego korzyść i zarzuciła:

„- rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a to:

- art. 457 § 3 k.p.k. poprzez nieustosunkowanie się w uzasadnieniu wyroku Sądu II instancji do zarzutów apelacyjnych tj. do zarzutów obrazu przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., a także zarzutów dotyczących błędu w ustaleniach faktycznych odnoszących się do czynu II przypisanego oskarżonemu Ł.D. oraz zarzutu rażącej niewspółmierności kary, a także całkowite pominięcie dowodów z dokumentów (dokumenty załączone do apelacji nie zostały ujawnione i omówione ani na rozprawie ani w uzasadnieniu) - stanowiących załączniki do apelacji tj. zaświadczenia pracodawcy z dnia 16.07.2019 r., potwierdzeń przelewów, dokumentacji medycznej dzieci oskarżonego, potwierdzenia zadłużenia Ł.D. z Banku (...), o dopuszczenie których to dowodów wnosił obrońca na okoliczność właściwości i warunków osobistych oskarżonego co wiązało się z zarzutem rażącej

niewspółmierności kary co doprowadziło w istocie do nierozpoznania apelacji obrońcy w całości i pozbawiło oskarżonego Ł.D. prawa do rozpoznania sprawy przez Sąd II instancji;

- rażącą obrazę przepisu prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 433 § 2 k.p.k. poprzez brak rozpoznania wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym w szczególności brak ustosunkowania się do wniosków dowodowych w tym dokumentacji przedłożonej wraz z apelacją tj. zaświadczenia pracodawcy z dnia 16.07.2019 r., potwierdzeń przelewów, dokumentacji medycznej dzieci oskarżonego, potwierdzenia zadłużenia Ł.D. z Banku (...) i tym samym brak całościowego odniesienia się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary, którego dodatkowa dokumentacja dotyczyła, a wobec braku przedstawienia w uzasadnieniu motywów, dla których Sąd Odwoławczy uznał, że obniżenie oskarżonemu kary mimo załączonej dokumentacji nie jest zasadne przyjąć należy, że dokumentów tych Sąd Apelacyjny nie brał pod uwagę rozpoznając zarzut rażącej niewspółmierności kary podniesiony przez obrońcę i poparty stosowną dokumentacją;

- rażącą obrazę przepisu prawa procesowego mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 453 § 2 k.p.k. poprzez pominięcie dowodów z dokumentów stanowiących załączniki do apelacji na okoliczność właściwości i warunków osobistych oskarżonego i odnoszących się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary co doprowadziło do orzekania na podstawie niepełnego materiału dowodowego, który stanowić powinny nie tylko dowody znajdujące się w aktach Sądu I Instancji, ale również w aktach Sądu Odwoławczego zwłaszcza, że strony mogą składać wyjaśnienia, oświadczenia i wnioski ustnie lub na piśmie, a te złożone na piśmie podlegają odczytaniu zatem zachodziła konieczność ujawnienia dokumentów stanowiących załączniki do apelacji, tym bardziej, że obrońca wnosila w apelacji o ich dopuszczenie i zaliczenie w poczet materiału dowodowego.

- art. 457 § 3 kpk poprzez brak wyczerpującego, z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego argumentowania w uzasadnieniu wyroku,

- art. 433 § 2 kpk przez nieodniesienie się przez Sąd Apelacyjny do wszystkich zarzutów podniesionych w treści apelacji, wskazujących m.in. na obrazę przepisów wymienionych w apelacji dokonaną przez Sąd I instancji, nierozstrzygnięcie zarzutów dotyczących m.in. błędu w ustaleniach faktycznych, a także zarzutów naruszenia przepisów postępowania pomimo, iż zarzuty te zostały podniesione w apelacji, zaś uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w tej części ma charakter formalny, powierzchowny i schematyczny, ograniczający się do ogólnikowego stwierdzenia, że ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy nie nasuwają żadnych zastrzeżeń, a więc pozostawiając skarżącego bez dostatecznej informacji o powodach braku akceptacji zarzutów, a tym samym wywołuje sytuację tożsamą z pominięciem rozpoznania zarzutów”.

Podnosząc wskazane wyżej zarzuty autorka kasacji wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu odwoławczego oraz wyroku Sądu Okręgowego w K. w części skazującej Ł. D. i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania; ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu II instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpatrzenia w postępowaniu odwoławczym.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w K. wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co spowodowało skierowanie sprawy, w celu jej rozpoznania, na posiedzenie wyznaczone w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Nie może być natomiast wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary. Powyższe oznacza, że aby kasacja mogła okazać się skuteczna i mogła skutkować wzruszeniem prawomocnego orzeczenia musi wskazywać bądź na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wymienionej w art. 439 § 1 k.p.k., bądź na

inne naruszenie prawa i to o charakterze rażącym. Nadto, winna zawierać przekonujące argumenty, że to uchybienie wywarło istotny wpływ na treść wyroku. Oba te warunki, tj. rażące naruszenie prawa i istotny wpływ na treść wyroku, muszą wystąpić łącznie, a brak jednego z nich determinuje uznanie kasacji za całkowicie bezzasadną.

Warto również przypomnieć, że o ile bezwzględne przyczyny odwoławcze odnoszą się do całego postępowania sądowego, o tyle rażące naruszenia prawa - jako podstawa kasacji - muszą być ściśle powiązane z postępowaniem odwoławczym. Kasacja jako nadzwyczajny środek odwoławczy - stosownie do treści art. 523 k.p.k. - nie może prowadzić do weryfikacji ustaleń faktycznych, przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, jak również prowadzić do odmiennej oceny materiału dowodowego niż dokonały tego orzekające w sprawie sądy, bo nie jest "trzecią instancją" (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2007 r., sygn. akt III KK 332/06).

W realiach niniejszej sprawy żaden z podniesionych przez skarżącą zarzutów nie okazał się skuteczny. W pierwszej kolejności wskazać należy, że oczywiście bezzasadnymi są zarzuty 1, 4 i 5 kasacji, wskazujące na obrazę art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Zdaniem autorki kasacji, Sąd odwoławczy miał uchybić wskazanym wyżej normom z uwagi na to, że „nie ustosunkował się w uzasadnieniu wyroku Sądu II instancji do zarzutów apelacyjnych tj. do zarzutów obrazy przepisów postępowania - art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k., a także zarzutów dotyczących błędu w ustaleniach faktycznych odnoszących się do czynu II przypisanego oskarżonemu Ł.D. oraz zarzutu rażącej niewspółmierności kary”, a uzasadnienie Sądu odwoławczego mające jedynie formalny, powierzchowny i schematyczny charakter, nie wskazuje natomiast rzeczywistych powodów zdyskredytowania zarzutów apelacji.

Zarzut ten nie wytrzymuje jednak krytyki i jest całkowicie nieuzasadniony. Wbrew twierdzeniu skarżącego Sąd II instancji rozpoznał wszystkie zarzuty apelacji, a motywy uznania ich za nieskuteczne przedstawił w prawidłowo sporządzonym uzasadnieniu. W szczególności argumenty potwierdzające rozpoznanie zarzutu 1 apelacji, dotyczącego obrazy art. 7 k.p.k., Sąd II instancji wskazał na str. 10-13

uzasadnienia. Dokonał oceny wyjaśnień oskarżonych Ł.D. i B. P. oraz zeznań B. K. Dostrzegł rozbieżności w relacjach procesowych składanych przez wyżej wymienionych na poszczególnych etapach postępowania. Logicznie wytłumaczył, dlaczego zaakceptował stanowisko Sądu I instancji odnośnie do zaliczenia w poczet wiarygodnego materiału dowodowego służącego do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie wyjaśnień B.P. złożonych podczas pierwszego przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym i zeznań B.K. z tego postępowania. Podzielił też ocenę Sądu I instancji w zakresie wyjaśnień oskarżonego Ł.D., uznając je za niewiarygodne i stanowiące przyjętą przez niego linię obrony w celu uniknięcia odpowiedzialności karnej. Sąd odwoławczy rozpoznał także zarzut 2 apelacji - sygnalizujący obrazę art. 5 § 2 k.p.k. Uznał, że i ten zarzut nie zasługuje na aprobatę, gdyż w sprawie nie wystąpiły żadne wątpliwości, które należałoby rozstrzygać w oparciu o treść art. 5 § 2 k.p.k. (str. 13-14 uzasadnienia Sądu odwoławczego). Poza zakresem rozważań Sądu II instancji nie pozostał również zarzut 3 apelacji, dotyczący obrazy art. 410 k.p.k. Sąd ad quem wskazał na str. 14 uzasadnienia motywy dyskredytujące jego słuszność. Wskazał, że wszystkie dowody zgromadzone w sprawie zostały przeprowadzone na rozprawie, a następnie, niezależnie od ich wartości procesowej w kontekście interesów oskarżonego, poddane analizie i ocenie.

Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się również sygnalizowanego w zarzucie 4 apelacji błędu w ustaleniach faktycznych. Na str. 14 uzasadnienia wskazał, że ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji są trafne, przekonujące i zasługiwały na akceptację Sądu dokonującego kontroli instancyjnej. Wreszcie, Sąd II instancji rozstrzygnął także sformułowany punkcie 5 apelacji zarzut rażącej niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary, czemu dał wyraz na str. 14-15 uzasadnienia. Uznał, że orzeczona wobec Ł.D. kara jest sprawiedliwa, odpowiednia w stosunku do wagi popełnionego czynu, jego charakteru oraz stopnia społecznej szkodliwości, a jednocześnie uwzględnia ujawnione w sprawie okoliczności łagodzące. Kontrola Sądu II instancji była zatem właściwa, respektująca wymogi z art. 433 § 2 k.p.k., a uzasadnienie Sądu odwoławczego zostało sporządzone zgodnie z art. 457 § 3 k.p.k.

W kontekście powyższych rozważań powołane wyżej zarzuty kasacji jawią się zatem jako gołosłowne. Co więcej, autorka kasacji nie przedstawiła żadnej konstruktywnej argumentacji wspierającej zarzuty, nie wskazała na czym miałyby polegać wadliwość dokonanej kontroli instancyjnej. Ograniczyła się do wyrażenia niezadowolenia z jej rezultatu i przedstawienia ponownej, polemicznej, wybiórczej i w istocie subiektywnej oceny materiału dowodowego, korzystnej dla jej mandanta. Tymczasem nie ma co do tego wątpliwości, że podstawą kasacji nie może być samo negowanie wiarygodności dowodów stanowiących podstawę przypisania winy skazanemu tylko dlatego, że zostały one ocenione w sposób dla niego niekorzystny, ani też przeciwstawienie im innych dowodów lub ich fragmentów, stawiających skazanego w korzystniejszym świetle. Tego rodzaju zabieg stanowi nie tylko nieuprawnioną polemikę, ale też obejście przepisu art. 523 k.p.k. i niedopuszczalną próbę przekształcenia kontroli kasacyjnej w apelacyjną (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2019 r., sygn. akt IV KK 746/18, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2015 r. III KK 176/15).

Równie oczywiście bezzasadnymi okazały się zarzuty 2 i 3 kasacji. Zdaniem autorki kasacji Sąd odwoławczy, dokonując kontroli instancyjnej, pominął załączone do apelacji dowody z dokumentów: zaświadczenia pracodawcy z dnia 16.07.2019 r., potwierdzeń przelewów, dokumentacji medycznej dzieci oskarżonego, potwierdzenia zadłużenia Ł.D. z Banku (...) i tym samym nie odniósł się całościowo i należycie do zarzutu rażącej niewspółmierności kary, którego ta dodatkowa dokumentacja dotyczyła.

W okolicznościach niniejszej sprawy ww. zarzuty są zupełnie bezpodstawne. Wbrew stanowisku skarżącej, Sąd Apelacyjny miał na względzie dokumenty załączone do apelacji, obrazujące sytuację materialno-bytową oskarżonego oraz zapoznał się z ich treścią. Dokumenty te, zawierające dane, o których mowa w art. 394 § 1 k.p.k., wobec braku żądania ich odczytania przez oskarżonego i obrońcę, zostały uznane za ujawnione bez odczytania oraz uwzględnione przez Sąd odwoławczy rozpoznający zarzut rażącej niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności.

Reasumując, wszystkie wskazane w kasacji zarzuty są oczywiście bezzasadne. Obrońca skazanego nie wykazała dopuszczenia się przez Sąd II instancji rażących uchybień w zakresie naruszenia prawa materialnego czy procesowego, które mogłyby skutecznie doprowadzić do wzruszenia prawomocnego orzeczenia Sądu II instancji, powodując konieczność ponowienia kontroli odwoławczej. Kontrola instancyjna, dokonana przez Sąd Apelacyjny w (...), przeprowadzona została bowiem w sposób rzetelny, w pełni respektujący wymogi przewidziane w dyspozycji art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Sąd odwoławczy rozpoznał zarzuty wskazane w apelacji obrońcy oskarżonego w sposób kompleksowy, przytaczając w uzasadnieniu, sporządzonym zgodnie z regułami z art. 457 § 3 k.p.k., argumenty, które przesądziły o uznaniu zarzutów apelacji skarżącego za niezasadne, a w konsekwencji o nieuwzględnieniu tego środka zaskarżenia.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 k.p.k. ani innego rażącego naruszenia prawa, mającego istotny wpływ na treść wyroku, Sąd Najwyższy zdecydował o oddaleniu kasacji, jako oczywiście bezzasadnej.

Nie znajdując podstaw do zwolnienia skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy obciążył Ł.D. tymi kosztami.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w postanowieniu.